

Kodeks prostih letalcev Slovenije

Kodeks vsebuje ustaljene dobre običaje in navade ter temelji na etičnih vrednotah, po katerih se ravna slovenski prosti letalci. Vsak član ZPLS se prostovoljno in moralno zavezuje, da se bo po tem kodeksu ravnal in da bo ob morebitnih hujših kršitvah njegovih načel odgovarjal pred ustreznimi organi ZPLS.

Kodeks zavezuje prostega letalca, da pri svojem delovanju in obnašanju **v zraku, na vzletiščih, na pristankih, na poteh do le-teh, na parkiriščih, v gorah**, pa tudi **v dolini**, ne glede na to, ali so dejanja neposredno ali samo posredno povezana s prostim letenjem, spoštuje pravila kodeksa in se po njih ravna.

I. VARSTVO NARAVE IN OKOLJA

Prepovedano je:

- odmetavanje odpadkov v naravi. Cigaretnih ogorkov ne odmetavamo in ne puščamo za seboj, temveč jih tako kot ostale odpadke za seboj spravimo in odvržemo v urejena smetišča;
- povzročanje škode na objektih, vzletnih mestih, vremenskih postajah, vetrnih vrečah in drugem družbenem imetju;
- povzročanje hrupa, proženje kamenja ali kakor koli drugače vznemirjati in ogrožati prostoživeče živali;
- trganje cvetja, ne glede na to ali je zaščiteno ali ne, prav tako je prepovedano lomljenje vej in delanje škode na nasadih, drevju, gozdovih;
- kurjenje odprtega ognja.

II. ODNOSI MED JADRALNIMI PADALCI IN ZMAJARJI

- Padalci in zmajarji se med seboj pozdravljamo, kar je zunanji izraz tovarištva in spoštovanja, pri čimer ne čakamo, da bomo pozdravljeni, ampak pozdravimo prvi;
- Med jadralnimi padalci oziroma zmajarji velja načelo enakopravnosti, tako da je nedopustno kakršnokoli socialno, narodnostno, rasno in drugo razlikovanje.
- Bolj izkušeni piloti naj z nasveti, opozorili in dejanji dolžni pomagati manj izkušnim ali nepredvidnim pilotom glede pravilnega letenja, postopkov na startu, na pristanku in v zraku, opremi, orientaciji, nevarnostih, o ravnanju v nesrečah itd.;
- Vsak pilot naj nudi neposredno pomoč tistemu, ki jo potrebuje, tudi če gre samo za postavitve opreme, padala, zmaja, razvozlanje vrvic, ...;
- Vsak pilot mora po svojih močeh, po svojem najboljšem znanju in z vsemi sredstvi, ki so mu na voljo, pomagati ogroženim, ponesrečenim ali poškodovanim drugim pilotom, oziroma sočloveku v stiski.

III. VEDENJE IN RAVNANJE ČLANOV ZPLS-a

- Vsak jadralni padalec oziroma zmajar je dolžan spoštovati pravila, ki so zapisana tako v zakonih (Uredba o jadralnem zmajarstvu in jadrlnem padalstvu, Ur.l. RS, št. 13/1999), kot v drugih pravilih VFR letenja in prostega letenja;
- Alkohol, zdravila in kakršne koli druge substance, ki bi lahko imele vpliv na fizično in/ali psihično stanje pilota, niso dovoljene pred in med poletom (dovoljena vsebnost alkohola v krvi je 0,0 mg/l !!)
- Ne pozabimo, da lahko letimo le v nekontroliranem zračnem prostoru klasifikacije »G« in da je letenje obvezno najmanj 50 metrov nad cestami, železnicami, žičnicami, daljnovodi, drugimi objekti ter nad skupinami ljudi;
- Letenje v oblakih ni dovoljeno;
- Na štartnih mestih se obnašamo tako, da ne oviramo drugih pri vzletu ali pripravi na vzlet;
- Padala si ne pripenjamo na samem vzletišču, ampak malo vstran ter nato s pripetim padalom počakamo, da pridemo na vrsto za vzlet. Nikakor si padala na vzletišču ne razgrinjamo, če nimamo namena vzleteti.
- Pri vzletu pomagamo drugim pilotom na njihovo željo in po njihovih navodilih;
- Med letenjem upoštevamo in spoštujemo pravila letenja (osnovna, pravila ob pobočju, pravila srečevanja, v termičnem stebri, ...);
- Motorna padala oziroma motorni zmaji morajo vedno dati prednost jadrlnim padalcem in zmajem, le-ti pa morajo dati prednost balonom;
- V zraku letimo defenzivno in upoštevamo druge pilote in naravo okoli nas;
- Pogledj, preden zaviješ. Ni dovolj, da obrneš glavo samo za 90°. Pogledati moraš tudi nazaj in se prepričati, da ne boš z zavijanjem koga spravil v nevarnost - tudi če imaš prednost. Bodi pozoren! Spremljaj druge letalce, v vsakem trenutku moraš poznati njihove položaje, smeri in hitrosti. Vzpostavi kontakt z očmi. Drugi letalci si morajo biti na jasnem, ali jih vidiš ali ne, da lahko ustrezno ukrepajo. Nikoli ne kriči na druge letalce, saj je v zraku slišnost zelo slaba in te lahko soletalec napačno razume in napačno odreagira. Reagiraj dovolj zgodaj in očitno: če nimaš prednosti, ne čakaj do zadnjega trenutka, ampak že prej nakaži kaj boš storil. Ne sili drugih pilotov k temu, da bi se ti morali umikati s poti. Sam se aktivno izogibaj trkom, ne glede na to, kdo ima prednost.
- Pri radijskem komuniciranju upoštevamo pravila komuniciranja in uporabljamo radijsko komunikacijo samo za nujna in kratka obvestila;
- Pri pristajanju upoštevamo druge pilote, ki želijo pristati na istem pristanku in prilagodimo letenje tako, da lahko vsi piloti varno pristajajo. Pri tem upoštevamo različne letalne lastnosti posameznih letalnih naprav;
- Na pristanku takoj pospravimo svojo letalno napravo ob rob pristajalnega prostora tako, da omogočimo varen pristanek pilotom za nami;
- Pri pristanku zunaj organiziranega pristanka se obnašamo tako, da naredimo čim manj škode.